

Danmark hadde i 1850-årene, er nå om lag 3/4 endret til skog eller jordbruksareal.

En kan ennå få et bilde av dette fantastiske arbeide i Midt-Jylland. Her er ennå urørt hestedrekninger, som forresten til dels er fredet, ved siden av dyrkede landarealer med trivelige gårder og landsbyer.

ARSMELDING FOR TRØNDELAG MYRSELSKAP FOR 1948.

(45. arbeidsår)

Medlemstallet har i 1948 vært 65 årsbetalende og 12 livsvarige medlemmer, tilsammen 77.

Meddelelser fra Det norske myrselskap er som tidligere sendt medlemmene gratis.

Selskapet har i beretningsåret fått kr. 3.000,— som bidrag fra Det norske myrselskap. Fra Nord- og Sør-Trøndelag fylker har selskapet mottatt kr. 1.800,—. Fra en rekke herreder i begge Trøndelagsfylkene er mottatt kr. 1.550,— og fra sparebanker og forretningsbanker i Trondheim og Trøndelag er mottatt kr. 470,—.

Styret vil herved få uttale sin beste takk for disse bidrag som i vesentlig grad har bidratt til å fremme det oppmålings- og undersøkelsesarbeid som Trøndelag Myrselskap har utført i beretningsåret.

I 1948 har selskapet fortsatt sitt arbeid med kartlegging og bonitering av en rekke større og mindre myrområder i Trøndelagsfylkene.

Sør-Trøndelag.

I Haukagrenda i Soknedal herred er undersøkt i alt 4 felter, nemlig: Økdalsfeltet, Økdalslykja, Lilleøkdalslykja og Høgseggenmyra på i alt tilsammen 2.605 dekar.

Det var Det norske myrselskaps nestformann, statsgeolog Gunnar Holmsen, som ga oss anvisning på disse myrene, og etter underhandling med de kommunale myndigheter og jordstyret ble arbeidet fremmet sommeren 1948.

Det er som vanlig tatt en rekke prøver av disse myrene, og de analyser som Statens landbrukskjemiske kontrollstasjon i Trondheim har foretatt viser at den største delen av feltene må karakteriseres som gode og noenlunde gode dyrkingsmyrer, som med fordel kan utnyttes både til dyrking og til beite. Feltene ligger ganske høyt, nemlig 400—700 m o. h.

Såvel jordstyret som de enkelte eiere er tilsendt karter, analyse-resultater og forslag til grøfte-, gjødslings- og dyrkingsplan.

På Nerskogen i Rennebu foretok selskapets formann i august 1948 en befaringsreise av flere dyrkingsfelter og tok en rekke prøver både

av de tidligere oppdyrkede felter og av områder som var under grøfting og planlegging.

Videre undersøktes muligheten for å skaffe torvstrø og brenntorv til brukene, likesom der ble tatt prøver fra vannårer i nærheten av brukene.

På grunnlag av de foretatte kjemiske analyser av såvel myrjorden som undergrunnen, er eierne av feltene gitt råd om feltenes gjødsling og behandling.

I Stadsbygd ble der foretatt en detaljert undersøkelse av en mindre brenntorvmyr, Prestgårdsmyra etter oppdrag av Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Foranledningen til departementets henvendelse var flere spørsmål om å få kjøpe eller leie torvland av Stadsbygd prestegård.

Oppmålingen viste at det hele område var 16,5 dekar, hvorav 7 dekar allerede var avtorvet. Videre var 0,5 dekar bortleid til Johan Eintrø.

De resterende 9 dekar har en gjennomsnittlig dybde av 1 m, hvorfor myra inneholder i alt 9,000 m³ råtorv. Denne kubikkmasse vil sannsynligvis vare 40—50 år. De kjemiske analyser av 4 prøver viser normal brennverdi med noe høyt askeinnhold.

Vi mener at resten av torvlandet vil trenge til prestegårdens eget behov og kan ikke tilrådes solgt. Den avtorvede del, 7 dekar, ligger like inntil Harald Hjelmens dyrkede jord. Undergrunnen er leire, delvis sandblandet. Arealet vil egne seg godt til dyrking, og det anbefales at Harald Hjelman får kjøpe den avtorvede myra.

Statens landbrukskjemiske kontrollstasjon i Trondheim har gitt gjødslingsplan for dette areal.

Nord-Trøndelag.

I Stjørdal herred er undersøkt 2 felter, nemlig:

- a. Grautmyra, areal 38,5 dekar, tilhørende Arne Stene, og
- b. Vikanmyra, areal 150 dekar, tilhørende Johan R. A. Vikan.

Det er gitt detaljerte planer om myrenes utnyttelse til dyrking og beite.

I Frol herred er undersøkt 3 felter, nemlig:

- a. Østre Venåsmyra, 703 dekar, tilhørende Karl Haug.
- b. Brekkenmyra, 50 dekar, tilhørende Birger Brekken. Denne myra er godt egnet til torvstrø.
- c. Hestmyra, 30 dekar, tilhørende Paul Okkenhaug.

Samtlige eiere er også her tilsendt detaljerte planer angående myrenes utnyttelse.

Statens landbrukskjemiske kontrollstasjon i Trondheim har som vanlig gitt råd om kalking, gjødsling etc. på grunnlag av analyse-resultatene av myrprøvene.

Samtlige områder er undersøkt av vår landmåler, landbruks-

kandidat Karle Kjølstad som i 1948 også har fullført og tegnet karter av en rekke tidligere oppmålte myrer, nemlig:

Sør-Trøndelag.

Singsås herred: Småtjønnyra.

Hemme herred: Kjølmyra.

Bjugn herred: Stormyra.

Afjord herred: By-Stormyra.

Malvik herred: Wullumsmyra.

Nord-Trøndelag.

Lånke herred: Røddemyra og Gaustadmyra.

Harran herred: Byamyra.

Sommeren 1948 foretok landbrukskandidat Kjølstad på egen bekostning en studiereise til Danmark. Han deltok i en ukes landbrukskurs på Hingsgavl slott på Fyn og fikk også anledning til å studere Jylland Hedeselskaps store kanaliseringarbeider både i marken og på kontoret.

Endelig foretok han en befaring av Store Vildmose.

Styret for Trøndelag Myrselskap har i beretningsåret besluttet å ta opp inventering av myr i den utstrekning som det er mulig ved siden av vårt vanlige undersøkelsesarbeid, og etter de retningslinjer som Det norske myrselskap siden 1934 har anvendt for sine myr-inventeringer. Likeså vil det være av stor betydning også å ta opp til revisjon en rekke av de store arealer — ca. 600.000 dekar — som vårt selskap tidligere har undersøkt.

Derved vil både den største del av det vi har undersøkt gjennom 25 år, omfattende ca. 12 % av Trøndelags samlede myrreal, og de fremtidige myrinventeringer i vår landsdel kunne inngå i den landsplan som vårt moderselskap under direktør Løddesøls ledelse har fremmet i de siste 15 år og som har som mål å klassifisere Norges store myrreal og dets fremtidige verdi i næringslivets tjeneste.

Selskapets styre har bestått av:

Formann: Direktør Haakon O. Christiansen, Trondheim.

Nestformann: Forsøksleder H. Hagerup, Mære.

Styremedlemmer: Landbrukssekretær Ingv. Grande, Trondheim.

Landbrukssekretær Alb. Eggen, Sunnan.

Ingeniør Adolf Moen, Trondheim.

Lektor Haakon Odd Christiansen, Trondheim.

Fylkesagronom Helge Syrstad, Fanrem.

Sekretær og kasserer: Bestyrer, landbrukskjemiker O. Braadlie.

Revisorer: Fabrikkeier Ch. Christiansen og kjøpmann Simon Engen.

Representanter til Det norske myrselskap: Landbrukskjemiker O.

Braadlie, Trondheim, og oppmålingsfullmektig Th. Løvlie, Sandvika.

Regnskapsutdrag for 1948.

Inntekt.	Utgift.
Beholdning fra forrige årkr. 8.358,99	Kontorutgifter, annonser etc. kr. 230,00
Bidrag fra:	Reiseutgifter » 265,90
1. Det norske myrselskap » 3.000,00	Kontingent til Det norske myrselskap » 157,00
2. Nord- og Sør-Trøndelag fylker » 1.800,00	Utgifter til oppmåling, analyser etc » 3.562,55
3. Kommuner » 1.550,00	Kassabeholdning ... » 11.415,31
4. Banker » 470,00	
Medlemskontingent . » 300,00	
Renter 1948 » 152,27	
<hr/> Kr. 15.631,26	<hr/> Kr. 15.631,26

Trondheim, $\frac{1. januar}{1. mars}$ 1949.

O. Braadlie.
(sign.)

Revidert.

Chr. Christiansen. Simon Engen.
(sign.) (sign.)

Årsmøte.

Trøndelag Myrselskap holdt årsmøte 24. mars 1949 i forbindelse med landbruksuken i Trondheim under ledelse av formannen, dir. Haakon O. Christiansen.

Årsmelding og regnskap for 1949 ble referert og godkjent.

Som formann gjenvalgte direktør Haakon O. Christiansen, og som styremedlemmer landbrukssekretær Alb. Eggen, Sunnan, lektor Haakon Odd Christiansen, Trondheim, og fylkesagronom H. Syrstad, Fannrem.

Gjenstående styremedlemmer er: Forsøksleder H. Hagerup, Mære, landbrukssekretær Ingv. Grande og ingeniør Adolf Moen, Trondheim.

Som viseformann gjenvalgte forsøksleder H. Hagerup, og som varamann til styret valgte landbrukskjemiker O. Braadlie, ingeniør J. Minsaas, sokneprest O. Røkke, gårdbruker Ole Søgstad, kjøpmann Simon Engen og ingeniør Kr. Refsaas.

Som revisorer gjenvalgte grosserer Chr. Christiansen og kjøpmann Simon Engen, og som representanter til Det norske myrselskap gjenvalgte O. Braadlie og oppmålingsfullmektig Th. Løvlie, Bærum.

Som sekretær og kasserer fungerer fremdeles landbrukskjemiker O. Braadlie.

Etter årsmøtet holdt forsøksleder H. Hagerup et meget interessant foredrag: «Streif over forsøksresultater på myrjord». Dessuten ble filmen om brenntorvproduksjonen tatt opp av Det norske myrselskap vist fram.

Sekretæren.

LØV OM VERN MOT JORDØYDELEGGING.¹⁾

§ 1. Når nokom nyttar ut myr til brenntorv, torv, torvstrøy eller anna teknisk føremål og til moldtak til gjødselblanding eller jordforbetring, skal han alltid la det liggja att eit torv- eller jordlag på minst

0,50 m	når	undergrunnen	er	leir	eller	fin	sand,
0,75 m	»	»	»	»	»	»	grov sand,
1,00 m	»	»	»	»	»	»	grus eller stein,
1,50 m	»	»	»	»	»	»	fjell.

Minstemåla skal reknast frå overflata til undergrunnen etter at torvgrava er jamna til.

Minstemåla gjeld når myra høver til oppdyrking til vanleg åker eller eng. Høver ikkje myra til fulldyrking kan minstemåla minkast med ein tredjepart dersom jordstyret samtykkjer.

§ 2. Når myra er avtorva, skal torvgrava jamnast til, og likeins vatnet veitast bort så framt kostnaden med det er rimeleg samanlikna med vinninga.

Når ikkje anna er avtala eller går fram av samanhengen, må bruksretthavaren syta for at grava vert jamna til, men grunneigaren for at vatnet vert veita bort.

Er de bruksretthavaren som har plikt til utjamning eller utveiting, og det ikkje er fastset nokon frist for arbeidet, kan jordstyret etter krav frå grunneigaren setja ei høveleg frist. Blir arbeidet ikkje gjort til fastsett tid, kan grunneigaren gå fram etter reglane i lova om freding av jord frå 16. mai 1860.

§ 3. Ingen må brenna lyng for å få betre beite utan etter løyve frå jordstyret og på dei vilkår dette fastset. Lyngbenning på ufrosen mark må jordstyret ikkje gjeva løyve til utan i reine unnantakshøve.

§ 4. Lyngriving til brenne er forbode på så grunnlendte stader at fjell- eller steingrunn vert liggjande i dagen etter slik riving.

¹⁾ Vi gjengir her den av Stortinget pr. 5. mars i år vedtatte jordvernlov. Loven som ble stadfestet av Kongen den 18. mars, er ved kgl. resolusjon av 31. mars gjort gjeldende fra sistnevnte dato. Loven er tatt inn i «Norsk Lovtidend» nr. 11, 1949.